

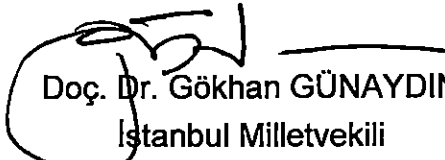

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 31 Mart 2024
Sayı : 34

8/116

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

31 Mart 2024 tarihinde yapılan yerel seçimlerde büyük bir hezimet yaşayan iktidarın, muhalefetin yönetimindeki belediyelere ve yerel demokrasiye yönelik olarak başlattığı, Anayasaya, hukuka, demokrasiye, insan haklarına ve aykırı saldırılarının ülkenin demokrasisi ve geleceği açısından yol açtığı ve açacağı sorunların görüşülmesi amacıyla Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğü'nün 102'nci maddesi gereğince bir genel görüşme açılmasını arz ve teklif ederiz.

Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Bugünden tam iki yıl önce yani 31 Mart 2024 tarihinde yapılan yerel seçimlerde CHP Türkiye genelinde yüzde 37,76 oy oranıyla Türkiye'nin birinci partisi oldu. İktidar bloku 2019 yerel seçimlerinden sonra 2024 seçimlerinde de birçok büyükşehir, il, ilçe ve belde belediyesi başta CHP olmak üzere muhalefet partileri tarafından kazanılmıştı. 31 Mart seçimleri sonucunda tüm muhalefet partilerinin (CHP, DEM Parti, YRP vb.) kazandığı belediyelerde yaşayanların Türkiye'nin nüfusuna oranı yaklaşık yüzde 74'e ulaşmıştır.

CHP, 30 büyükşehir belediye başkanlığından 14'ünü, 50 il belediyesinden 21'ini, 973 ilçe belediyesinin 316'sını ve belde belediyelerinin de 61'ini kazandı. 31 Mart 2024 yerel seçim sonuçlarına göre, Türkiye nüfusunun yaklaşık yüzde 62'si CHP'nin kazandığı belediyelerin yönetimi altında yaşamaktadır. CHP'nin kazandığı belediyeler sadece nüfusun çoğunluğunu değil, aynı zamanda Türkiye'nin milli gelirinin 74'ünü üretmekte ve toplam ihracatın yaklaşık yüzde 80'ini gerçekleştirmektedir.

Yerel seçimlerde gösterdiği bu başarının altında, kuşkusuz CHP'nin yıllardır yönettiği ve 2019 seçimlerinde kazandığı başta İstanbul, Ankara, Antalya, Adana, Mersin gibi büyükşehir belediyelerinde gösterdiği üstün performans yatmaktadır. Tek adam rejiminin akıl dışı politikalarla ülkeyi sürüklediği ve hala derinleşerek sürmekte olan ekonomik ve siyasi krizlerin yarattığı istikrarsızlık ve derin yoksullaşma da bu sonucun doğmasında önemli bir etken olmuştur.

Tek adam rejimi yerel yönetimlerde, ittifak ortağıyla birlikte Türkiye nüfusunun ancak yüzde 26'sını temsil eden bir alana sıkışıp kalmayı hazmedememiştir. Aynı huzursuzlukla 2019 yerel seçimlerinde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçimini YSK'ya iptal ettirdikten sonra tekrarlanan seçimi çok büyük bir farkla kaybeden iktidar, muhalefetin çok büyük farklarla kazandığı 2024 yerel seçimlerinden sonra ise CHP'li belediyelerin faaliyetlerini kısıtlamak ve yönetimlerini zayıflatmak amacıyla çeşitli stratejik hamleler yapmaya başlamıştır.

Bu süreçte, siyasallaştırılıp yozlaştırılan bazı yargı mensupları, belediye başkanlarına soruşturma açma, tutuklama, görevden alma ve kayyum atamasına olanak sağlama yollarıyla merkezi bir rol oynamıştır. Tek adam rejiminin güdümündeki yargı, hiçbir somut delile dayanmayan gizli ve yalancı tanık ifadeleriyle oluşturduğu uydurma gerekçelerle tutukladığı seçilmiş başkanların görevden uzaklaştırılmasında ana araç olarak kullanılmıştır. Yargı, iktidarın yerel yönetimlere yaptığı darbenin zeminini hazırlayıp uygulayıcısı haline getirilmiştir.

İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının yaptığı açıklamadaki ifadesiyle "Batı il ve ilçelerindeki Kürtlerin" en temel Anayasal hakları olan belediye meclislerine seçilmeleri ve belediye meclis kararlarında söz sahibi olmaları, bu siyasallaşmış yargı

mekanizması tarafından "terör eylemi" sayılarak Esenyurt ve Şişli gibi ilçelerin belediyelerine iktidarın kayyım atamasının yolunu açmıştır.

Halen 15 CHP'li başkan tutuklanıp görevinden uzaklaştırılmıştır. Adana Büyükşehir Belediye Başkanı ise tutuksuz yargılandığı halde görevine iade edilmemektedir. CHP'li üç ve DEM Partili 10 belediye, iktidar tarafından atanan kayyımlar tarafından yönetilmektedir. Kayyım tarafından yönetilen belediyelerde 4,5 milyona yakın vatandaşımız yaşamaktadır. Milyonlarca vatandaşımızın iradesi bu yolla gasp edilmektedir.

İktidar, kendisinin yarattığı yoksullaşma nedeniyle CHP'li belediyelerin artırmak zorunda bulunduğu sosyal yardımları hedef alan bir strateji uygulamaktadır. Finansal açıdan güçsüz hale getirerek sosyal yardım yapamaz hale getirmeye çalıştıkları belediyeleri, Hazine paylarına el koyarak, haciz göndererek, kreş ve benzeri hizmetlerini hedef alarak, belediye şirketlerinin banka hesaplarına bloke koyarak sosyal yardım yapamaz hale getirmeye çalışmaktadır.

Uzun yıllardır birikmiş olan belediye borçlarını seçimden hemen sonra gündeme getirerek, özellikle SGK prim borçlarının tahsili için belediye gelirlerine yönelik haciz ve kesinti süreçlerini başlatan iktidar CHP'li belediyeleri finansal olarak felç etmeyi amaçlamıştır. Belediyelerin yanı sıra iştiraklerin kamu borçlarının kaynağında kesilmeye başlanması belediyeleri iş yapamaz hale sokma girişimidir. Tasarruf genelgeleriyle belediyelerin araç kiralama, temsil-ağırlama ve sosyal yardım gibi faaliyetleri kısıtlanırken, yerel yönetimlerin bazı yetkilerinin (imar, ulaşım projeleri vb.) bakanlıklara devredilmesi yönünde adımlar atılmıştır. Belediyelerin hizmetlerinde kullandıkları taşınmazlar, "vakıf malı" ve benzeri gerekçelerle ellerinden alınmaktadır. İktidar, yerel yönetimlerin önemli projelerine yatırım programlarında yer vermeyerek iş yapamaz hal getirmeye çalışmaktadır.

İktidarın, muhalefetin yönetimindeki yerel yönetimlere yönelik Anayasaya, hukuka, demokrasiye, insan haklarına ve ahlaka aykırı bu tasarruflarının altında bir sonraki seçimde merkezi yönetimi kaybetme korkusu yatmaktadır.

Çağdaş ülkeleri yerel yönetimleri güçlendirilerek demokrasiyi tabana yaymaya ve vatandaşlara yönelik hizmetlerde verimliliği artırmaya çalışırken, Türkiye'de iktidar yerel yönetimleri zayıflatıp, seçimle kaybettiği yerel yönetimlerin elindeki yetkilerin çoğunu merkezi iktidara devretmeye dönük adımlar atmakta ve planlar yapmaktadır. Tek adam rejimiyle birlikte demokrasiden uzaklaşan iktidar, yerel yönetimlerin birçok yetkisini de merkezi yönetime devrederek yaşanan otoriterleşmeyi tahkim etmeye çalışmaktadır.

31 Mart 2024 tarihinde yapılan yerel seçimlerde büyük bir hezimet yaşayan iktidarın, muhalefetin yönetimindeki belediyelere ve yerel demokrasiye yönelik saldırılarını başlattığı, saldırıların ülke açısından yol açtığı ve açacağı sorunların görüşülmesi amacıyla bir genel görüşme açılmasını arz ve teklif ederiz.

